

Biblioteka Jagellońska
Kraków
Sw. Anny 19

טשענאָסטאָזער צייטונג

אָנאַנסען-פּרייז:
פאר אַ מילימעטער שורה
פּער'ן טעקסט 40 גרשען
פּער'ן טעקסט 80 גרשען
די צייטונג און לעבעדיג וועט האלטן 8 אָנאַנסען שטאנדישן.
פּאַר'ן אונטערן פּאַר'ן אונטערן און די רעדאקציע פּער'ן אונטערן און די רעדאקציע פּער'ן אונטערן.

היינט 8 זייטען

פּאַנאַמאַ-פּאַסט-פּאַסט
טעלעפּאָן 20 גרשען.
דערעס און רעדאקציע און אָנאַנסען-פּאַסט
Częstochowa, Aleja 6. telefon 201.

פּיאַטעק דאַט' 18 פּאַזדזשיניקא 1929 426 ריכט-צינדען 1929

איז זאל פון טשאטער, ראָזמאַיטאַשמיט, סטראַזשאַקא 8.
נאַר צוויי מאָל וועט אויפטרעטן
די בעריהמע קונסטלערין, מיטגלידערין און לעמער פון וו. י. ק. מ. י.

שבת דעם 26 אָקטאָבער 8 אָווענד
פּעראַרא (די סודות פון צארישע הויז)
רעזשי: אירא קאמינסקא
דראַמא און 4 אָקטען פון וו. סאַרדו.
בילעטן צו בעקומען אין דער דרוקערי פון ה' געשאַפן און אין אַזע פון דער פּאַרשעלינג און דער קאַסע פון פּאַפּער פון 10 פּלייט

אירא קאמינסקא
זונטאָג דעם 27 אָקטאָבער 8 אָווענד
פּריילייך מאַליטשעווסקא
רעזשי: אירא קאמינסקא
דראַמא און 3 אָקטען פון נאַרוועלע זאַפּאַלסקאַ.
בילעטן צו בעקומען אין דער דרוקערי פון ה' געשאַפן און אין אַזע פון דער פּאַרשעלינג און דער קאַסע פון פּאַפּער פון 10 פּלייט

ישמחת בחגיך!
אויב די ווילסט באמת האבען פּרעהליכע ימים טובים פּערזאָר-גען דיך און דייןע קינדער, טא פּערנעם נישט אויסער גרויסע געווינסע דאס גרעסטע געווינסע

75000

J. WEKSLER
ALEJA № 6.

יעדע צווייטער לאס געווינט!

בעקאנטמאכונג
דערמיט מאכען מיר בעקאנט אלע היגע יודישע עלטערן וואָס זייערע קינדער לערנען אין די חדרים או לויט א פּאַראַרדונג פון שול-אינספּעקטאָר, פון 7 ווערען נומער 3209/29, העלעך און ארויסגעגעבען געוואָרען מיטן צוועק צו נאַרמירען די חדרים-אנגעלעגענהייטען ווערען אין די חדרים אינגעלייטערט:

- א שול-יאָהר וועלכעס זאָל זיך אָנהויבען יעדעס יאָהר דעם 1 ווערען-דעם דאָס היסט, או עס וועט מעהר נישט זיין קיין זמן-נאָר דער תלמוד ווערען אָנגעדינגען אויף א נאָנן יאָהר, אויף זיי אין אלע שולען.
- די מלמדים טאַרען נישט געהן צו די בעלי-בתים אָננעמען תלמודים, נאָר די עלטערן מוזען קומען אין חדר פּער שרייבען זייערע קינדער.
- אין מיטען שול-יאָהר טאַר קיין תלמוד נישט ווערען ארויסגענומען פון חדר, אויך נישט איבערגעגעבן ווערען אין א אנדער חדר.
- אויסנאָהמווע דאָס הייריגע יאָהר, וועט יעצט קיין איינשרייבונגען נישט פּאַרקומען, נאָר לויט דער זעלבער פּאַראַר-דונג פון שול-אינספּעקטאָר וועט דאָס הייריגע שול-יאָהר אויספאַ-מאָיש זיך פּערציהען ביזן 1 ווערען 1930.
- די חדרים, וואָס וועלען זיך נישט שטרענג האלטען און דער דאָ-זיגער פּאַראַרדונג וועלען דורך דער שול-מאכט געשלאָסען ווערען, די עלטערן וואָס וועלען זיך גענוי אינפּאַרמירען ווערען אלע אנגעלע-גענהייטען בנוגע זייערע קינדער קענען זיך ווערען אין לאַזאַל פון פּאַראַר-דונג ווערען נאָם נומער 21 פּה' ב' מ. י. גרין פון מאָנטאַג פ' בראשית דעם 28/10 יעדען טאָג פון 6-9 אָווענד.

די פּאַראַרדונג פון מלמדים-פּאַראַר-דונג אין טשענאָסטאָזע.

פייטערטשער-זאל
זונטאָג 20 אָקטאָבער 2-טער קומט פּאַר פּאַר פון די סאַליטען גרופע, פון בעריהמען יודישען פּאַלקס-כאַר און וואַשא, אונטער דער לעבונגען פון בעריהמען און בעליבטען דרינגען און קאַמפּאָזיטאָר

פייטערטשער-זאל
דאָס פּאַראַראָם בעשטעהט פון 25 נומערן קלאַסישע אָפּערע געוואַנגען, פּאַלקס-ליעדער און אַרביטע-ליעדער, בילעטן פון 1-50 ביז 5 זע. צו בעקומען אין דרוקערי פון ה' געשאַפן, אלעס 6, מ. געפּלער אלעס 10, א. אַבראַמסאָוויטש אלעס 28 און און קאַסע זאל פון די

פייטערטשער-זאל
פּאַראַראָם גרעסטע סטנסאַציע! מאַנטאַג 21 ד. ה. (1-טער טאָג חול-המועד)
פון ארץ-ישראל! אונקערליך האלב 9 אָווענד

ברכה צפירה
בעקומען: די יעדער ווערען אויסגעפּאַרמט און פּאַרשעלינגע אַרבעטלעכע קעמפּיגען.
בילעטן צו בעקומען אין צענטראַל-באָר, רעזשיאַ "אלעס 21

נחום נרדי
יודישע שול-אַרגאַניזאַציע אָבמיינדונג אין טשענאָסטאָזע
זונטאָג דעם 20-טען אָקטאָבער 1929 י. (צווייטער טאָג סוכות) 11 א זיגער פּרייז
איז סינאַ-טשאַטער, אפּאַרלאָ
אַרדאַרשאַ 26, קומט פּאַר

לויט פּאַלגעדינגען פּאַראַראָם: 1) רעפּעראַט פון ה' זרפּבּל א. ד. מ., די יודישע שול אין אונזער קאַסע פּאַר דער מאַדערנער קולטור" 2) קאַנצערט פון מאַדאַלין-אַרקעסטער פון דער פּאַלקס-שול אונזער. דער ליטונג פון ה' י. זאַמס 3) פּילם פון אינגעלייכען לעבען אין קינדער-היים און פּאַלקס-שול א. נ. פון י. ל. פּאַר און טשענאָסטאָזע. ביים קלאַזיר פּרל, דאָר אפּאַפּאַרט, די איבערגעבליבענע צאָל בילעטען נאָך צו בעקומען אין געזעלע פון ה' אַבראַמסאָוויטש, אלעס 26, אין פּרייז אונטערן פון ה' ריכטער פּאַראַראָם 17 און פּה' דער קאַסע פון 10 א זיגער פּרייז.

בעקומען: אַרבעטלעכע און אונטערן פּאַר קינדער פּאַרשעלינגען. — געפּלער אָנהויב פון קענען-מיטונג העלען די טייערע ווין געשלאָסען.

בעקאנטמאכונג
די גבאים פון דער שפּאַרד-שוהל מאכען אויפּגעקראַמט, או אזוי ווי לעצטענס קומען די היגע איינזאָווער בעזוכען און בעטראַכטען די שוהל נאָכ'ן רעפּאַראַט, און בעת די תּפּלות שטערט דאָס די תּפּללים, האָבען מיר בעשלאָסען, כדי צו בעפּריידיגען די געגערינגקייט פון דער ווידער-בע-פּעקערונג אין אונזער שפּאַרד, וועט די שוהל זיין אָפּען ביידע ערשטע טאָג סוכות פון 3 נאַכמאַטאָג ביז איבער מערבּות, ווען יעדער וועט קענען קומען ווערען די שוהל, דאָגעגען בעת'ן דאווענען דארף קענער נישט קומען אלס בע-זוכער און שטערען די תּפּלות.

שטאַדט-טשאַטער "מירעלע אפּרת" מאַרק ארנשטיין
שבת דעם 19 ד. ה. פּונקטליך האלב 9 אָווענד קומט פּאַר די פּריעמיערע "מירעלע אפּרת" פון יעקב נאָרדן אונזער דער רעזשי פון מ. אַרנשטיין
אין דער הויפּט-רעלע די ספּעציעל-אַנגאַ-ווערע ארנשטיין פון הייליגער טשאַטער

זונטאָג 20, מאַנטאַג 21, דינסטאָג 22
חאלב 9 — פּאַרשעלינג "אפּרת".

גאלאנטעריי - סוחרים
פון טשענאָסטאָזע און אומגעגענד
מיר טאָבען בעקומען, או אונזער
ניי-געפּענעטע מוזעאָנישע שטרימפּע-פּאַבליק
אין פּערזענליכע מיט מאַשיןען פון לעצטער קענסטרוקציע. ט דעם דעם, זיי אויך צויען דעם האַס פּיר בענוצען די בעסטע רויט-שטאַפּען און אונזער ספּאַרדען נאָכ'ן זיך אונטער דער לעטצטער פּאַר א לאַנג-יערונגען און צרפּאַת-רעגעס פּאַכמאַן — חשבון מיר די ספּעציעלע שטרימפּע-פּאַבליק צו בעקומען פּאַרזען די בעסטע און שטענדיגע ספּאַרמען שטרימפּע, העלען העלען די קענסטראַט ווערען צו פּרייזגעשטעלען.
מיר אכטונג

Mech. Wytwórnia Pończoch "Aurora"
III Aleja 62, telefon 7-14.

ווענטן שהמ'טו עופות
איז סוכות.
עס ווערען אויסגעקראַמט געמאַכט די יודישע איינזאָווער, או ס'איז דורכום געווען צו פּערזענליכע זיך פּאַר יום-טוב מיט שחיטה-קוויטלעך, וועל אָהן די געהעריגע קוויטלעך וועט אין סוכות נישט געשחט'ען ווערען.

גלייכצייטיג ווענען מיר מודיע, או אזוי אין די ערשטע זיי אין די אנדערע טעג סוכות וועט שבת-צו נאכטעם געשחט'ען ווערען פון 6 ביז האלב 8 אין אָווענד און צו-פּאַרגענס פון 6 ביז 8 פּרייז.
די פּאַראַרדונג פון דער יוד. קהלה אין טשענאָסטאָזע.

בעקער האָפּעראַטיוו "פּיעקאַרזש"
דינסטאָג ד. ה. 22, ח. ה. צווייטער טאָג חול-המועד 11 א זיגער פּרייז קומט פּאַר אויף הערבי נאָם 12
דאָס פּייטערליכע לייגע דעם גרונדשטיין פון דער טעכאַנישער האָפּעראַטיווער בעקטריי
צו העלען עס ווערען געבעטען פּאַרשעלינגען פון אלע היגע יודישע געזעלע-שאַפּעלינגע איינזאָווערען.
די פּאַראַרדונג.

בן עמרם.

פארוואס לייגנט מען נישט קיין ליטווען?

בעקטערקונגען.

מיט א צעט צוריק האט דער דוכ- מער מלך רחמיש, אויף די שפאלטען פון דער פאלקס-צייטונג, זיך גע- קלאגט, אז ליטווען הערען בכלל נישט געלעבט אין אלס רחמיש צו דער מכה שלאגט ער פאר אינצואררענען צענטנס-הערקויפטען פון די מאדערנע ליטווען-שטאטונען.

פ'יין שטענדיג געהען אינאנצואררענע ליטווען-ליטווען, לידער העב איד זיך נעמוס פון דעם פערנענדיגן פאנאנען און דאס זעלבע דער איד קוצציריג- קעט פון דער מאדערנער ליטווען-ש- פערע און ביזן זעכער, אז דער רוב מיין רוב גיין פון די יודישע ליטווען הויבט נישט אן צו פערשטעהן און פארט פון דער מאדערנער ליטווען- קעט פון דעם מען קענטל נישט גע- הערט, אז מ' הינטערשטעקט, פארט רעוועלוציער און יהוואש, ואלדן זיך דא- בען אפאל בעקלאגט, אז זי הערען פשיג נעמען און די הענטונג יודי- שע ליטווען זענען דער מוט שניאו- פערנליכטיכער צעהל גרעסער הימאל און להבדיל בין החיים והמות—עפוס הערט מען נישט, אז שוואר, א. צ. גרונבערג און א. רייזען זאלן זיך גע- קלאגען, אז זי הערען פשיג גע- ליטווען...

צוהיבט מ'ערע תירוק מען קען גע- בען דערויף: לא אפטרמא ררא, דער ליטווען און נישט דערשטעקען גע- נוט, אויב דער ליטווען און נישט דערהאקטען, סא פאר העמען שרייבט אהר, אהר זינט דער פאלקס- און ספעציעל - רובסער ארבעט, נעמט דעם בעסטען יודישע ליטווען און זאל ער געבען צו פערשטעהן האט אהר מיט מוט א גענעז רעהע הערק פון די מאדערנע ליטווען.

מיט עטליכע יאהר צוריק זענען ער- שווען א. צ. גרונבערג'ס פאקטע, מיט- פוימאט, דאס ליטווען-בוך, פארמאכט- נאלד און שטרעקע, די יודישע ליטווען זענען ענטציקט געווען פון די שטאט- נען און העמט אהר פארשעט הייל איבער די שטאטונגען שטרעקט א רי- מערונער מאלאנט, ער מרשנט אויף זיך דעם הייך פון קונסטלערישקייט און נישט פון קינצערלישקייט, די שראק רערט צום מח און הארץ פון ליטווען - און אט דאס וובט דער יודישער ליטווען.

און דער זעלבער צעט מיט גרונ- בערג'ס אויסנאבען זענען אויך ערש- נען פריק מארקטיש' ליטווען-אויסנאבען די קיפ' און סתם, אויף תופעל די קיפ' און נאך נעקייט געהארען - נעלעקט און פערשטאנען און נאך א ספאס) - און עס גור געזען א דאנק דעם גרויסען פופעל האט, די קיפ' האט ארויסגעוואפען, נאך שטרעק

אוי טבער שוין געהען מוט, סתם, העלבעט און אונטערנעלעכע געסער הו די קיפ'... מען קען גרויח ליטווען, סתם (אויך שטרעקע מאדערנע ליטווען-אויסנאבען), פונדערוועיטען עטליכע זעלבע פון מוסען אונגהאלט און דער געפער ליטווען העט נישט געקענען, אז ער האט געמאכט אזא קאצען-שפרינגען, און הימען מוז מען, אז פריץ מאר- קיש און פון די מאדערנע דימטער העלבעט מען קען פון דער האנד נישט אהעקמאכען האט זאל טהון דער יודישער לי- טווען, העלבעט קייפט פאר זענען ער- געשפארטע גרעשען א בוך און היי עפעס לערנען דערפון, מרעקט ער אויף א זעלבע ליטווען:

א הנהע אפך, - פארבאנענער, מיט שכורדוקע קעמפאסען אויף מאנצערדוקע קען... פאר בעקלערישע פארבאנענער פון אויגן... א הנהע אפך, מיט ערשטען ענבעסן דאס בלענדונדוקע לאנד פון שטרען... און מיטן ערשטען פאנרויזן די פונדסטע פונדער פון די פיס...

טערען, רעמער אירע, רעמער אירע, צעט פון שירח... האקס פון וונה-קיניען - לעמער, קום און שטוב ארבעטן, פאר, קום און בעס זיך ליטווען, קייט... קליימער אויסגעשפרייט דאך פון וונה, זונגה, זעט מונח איינס די צעטע, מיטן די צעטע און א שטופער שווארצער שעה, (סתם' זעט 31).

צו קענען אונזע ליטווען-הערצי- רען און אפגען דעם ווילען ליטווען נען און געמאכט נען און הען אפילו עס געזענען זיך זיין א בוך פון 180 זעטען עטליכע ליטווען געבען, אז שוין דאס גענוג אום צו צווינגען דעם לי- טווען, אז ער זאל דאס בוך קייפטען און ליטווען.

נישט צווינגען קען מען דעם וויר- טען ליטווען צו קייפטען ביכער, העל- בע ער פערשטעהט נישט, דער דראנג צו ליטווען (און מיליא צו קייפטען) די מאדערנע ליטווען - אויסנאבען העט אלען קייפטען, הען - הען די רובסער העלען פערשטעהן, אז פאקטוע איז נישט קען רויזן דרוונהגע רעלאטיו- טעאריע, העלבעט און צווענגליך נור פאר היינים, אט דאס איז עס אונגאנצען

הזנישע קריסטאליזאציע

א בריעף פון ברעסלוי.

אריבער ראשי שנים הם!

יערע זיך האט זיך ציט, און פאר יערען און פערטענען א סעזאן. פרי- יאהר און א סעזאן פאר שטערקע, וי- מער פאר בעדער, הערעט פאר שום- מער און הענטער פאר פלעגטעסער, עס און אבער דאך נאך א סעזאן, דאס און ר"ח אלול.

דער חורש איז א סעזאן אויף חונים, דוקא דא און דעמאלט הען זעט שוועלען זענען כמעט א נאנץ יאהר לעהר, אזי אבער הען עס קומט פאר די ימים נוראים פעהלען אויס זעטלען צו דעמען, און מיליא אויך חונים, מען מוז דאס מין אימפארטי- רען פון אויסלענד, פון הי איז נאך דא אזא גוט גערעפעיניש ווי אין פרי- לזן, האו יעדער און חון און יעדער און א בעד תפילה

און טעקען הען עס קומט ר"ח אלול און מען געהט אזוי און פערשורענע נעמען פון דער שפארט, הערט מען דורך די פאקטע פונקטער פערשורענע נגונות מוט בעקטעטע הערפער און אויך פערשורענע שפונען די הי חונים לערנען זיך די תפילות.

די חונים הערען צושווקט און פער- שורענע געפערעס, קלענער און גרע- סער, צו דעמען ימים נוראים, דער רוב פון זי זענען אבער נישט קען חונים העלבעט דעמען א נאנץ יאהר, און זענען עינס און די תפילות, נאך דאס זענען סתם מענשען העלבעט א נאנץ יאהר קימען זי נישט שריין און קען סדר און עסק קענען קיים דעה- נען.

הער אבער קיט אויף זעלבע וי- כען הען מען דערען עינסעל פרנסה איז טעקע דערבער הען עס קומט נאך די ימים נוראים הערט מען פער- שורענע קריסטאליזאציע העלבעט פאסירען, הייל אום חון מוז אלעס קענען, שווער בלשונען, ליטווען א. ו. ה. האט מהיט מען אבער אז מען קען נישט נאם

מען זיך שויר א עצה, אזא פאל האט פאסירט און א קלפ- גע געפערען, דער חון האט געמאט שווער בעדער, און האט אויף קען פאל נישט געקענט, מילא, די נלעכע תפי- עות זענען נאך די ס'איו אדורה, האט מהיט מען אבער מיט די תרועות און ער געפאלען אויף א המצאה, ער האט גענומען דעם קעמער-מען און שרייבענעט אין שווער און אוי זע- נען געזענען די קולות אגוסעל ניר- רונער אבער דערפאר נישט און זעט, א צעמער תודע האט נישט גע- קאנט ליטווען, אזוי חן מען האט אויפ- געזענעט דאס ס'איו און מען רופט אויף צהן, און זאל אנהויבען צו לי- טווען גוט ער - דער חון - א גע- שרע און דאס פאר איז פסול און הענט פון דעם קען ליטווען פון חונט און ער האט טאקי געלעבט פון הופש.

נאך זעלבע צעהנדלינגער קרייט- זען פאסירען פון דעם מין חונים, דאנען אהבען פאר נאך א שטרעך מין חונים פון העלבעט מען האט טאקע א ענוג יו"ט, צוהרען זי איז הערט צו געזענען פון אונזער שטארט דער ה' העלף שמורט, סך הכל איז ה' שפורט דאס צעמער פאל און ברעסלוי שלם חון צו די ימים נוראים, און האט שוין בעוועזען צו האבען אום ערשטען און די ברעסלויער יודישע גע- מערער רעכענט זיך מיט דעם פער- לענג פון די תפילות אויף אז ער האט נעמוס דאנען אויף צעט זעט- לען, ראש השנה און אלען מעמפל און יו"ט אין א צעמער זען ערשטען איז אויף צו פערדאנקען דעם רבין זענען, אונזער בעקאנטע חון און לעהרער בורגוים זי און זען תלמוד בארון, העלבעט האט אויך געזענעט פון ברנבוים, הי סבינים זענען און ה' שפורט מיט זיין שמועט בעמער און געפאלענען הי בארון.

פ. שמועלעוויטש.

דער מצב פון דער שמאדטישער ווירטשאפט.

(אנאליטערוויאז מיטן לאוויק הי שפירא).

מיר העלען אונטערנעמען שווערע דעווער געווען פרטים הענען דער לי- טווען העלבעט עס געשעט זיך און- זיך שטארט-הירטשאפט, לויט זי עס אינאנצואררענע אונז דער לאוויק הי שפירא.

אויף אונזער פריגע פארשעס די סטאטיסטיק קעמט גענוג זיך אין זעט קלאטערדיגען צושטאנד, האט ה' שפירא געענטפערט פאלגענדעס: הי צעהאפט האט דער פארירער סטאטיסטיק אבנאכט מיט דער פיר- פובל, נלכך פון מיר און ער גענוג- נען און שטעק פריי, דאס פאקטעל-נעלד נאט... געמאכט און געזענען...

אין רעסטאראן

געבעטערשונגט און אינצואררענע זיך הי עס איז, קום און פריי און רעס- טאראן, דער עולם זעט ארום די פול- דעך און עס, מען היצעלט ווייז מען- מען קומען אהר, צונעמען - רופט זיך אן אבער - דערהייל נעמען נאך די קריסטאליזאציע, פון זי דאס געלד און די נעסט געבען זיך די פני- דעך אבזעלעקען, און בעמערק הי אפער גוט א האנדק דעם צעמער און היינט אויף מיר א, פארשער קיין, זי צולאכען זיך אבוסעל, הייטען זיך, דערהייל זאגט דער פארירער איינע פון דער שפיל, און איד זיין פון שפע- סטאטיק.

פון הענען און יוד - פארענט מוך דערוועלבער - איהר מוט חפנים זיין פון שפענסטאטיק, און צעמער איהר איהם - מוז און מוסען זען, נאך צעלעליג זיין און טאקי פון שפענסטאטיק.

נישט קען גרנער - הער און חן א סדרעל זענט צו אהר מוטער, - נו, אויב שווי - זאגט היימער דערוועלבער - אז אהר זענט טאקי א שפענסטאטיקער נעמען מיר און אהר פון דער חברה אהן, אפיקורף-געלד און מיר העקען אהר פארענען פון דער פרייה אויף צו זכור-ברות.

מנחה ומעריב אין וואלד

נאכטמאג געהען מיר שוין אלע, די גענע חברה אויפ'ן רעפערען, פון דערש געהען אפגען פרינגען די א- סערען ווער, קארטאל א. א. א. א. א. געהען געהען הערען מוויק, און געהען מיר זי- בען א פוסעל געניער, דאס ערשטע געגענענש און געהען אונזער חברה- קרושט נבאי ר' יענקל ד. א שפחה א נדולה, האט ס'שכט אנהוי און האט ס'שכט אנהוי ס'איו אבער נישטע לטנג קען צעט ס'קומען כסדר אונזער האט אפאל פרישע שפענסטאטיקער, איה זעה אויך אונזערס א כלל-מהוער און עס דעלט זיך מיר און פון שפענסט- פאך עהלעט שוין בעלד קענער נישט, ס'זענען שוין בעלד אלע דע. מ'שפח- צערט שווי אפוסעל אהן און צורוק און עס דאמט זיך מיר אז פון דער הויך פון האלד הערט מען עפוס בעקאנטע קולות, פון צעט צו צעט הערט מען אפגען און היידער א סך קולות, און הער גענירג און געה ארויף און בעלד האט אונז פארנאנט יודען דאנען אהנען מנחה צעבור, כ'קיק זיך אום איז נישט אפן פנין, נישט קען צעט מיניגס, נאך מאקע נאנצע 4 פנינים און גע 4 עטרום (נוימער), כ'האג נישט קען צעט לענג צו קלערען, כ'זאנ שוין פוט קרושהו און כ'האג מיר נאכנישט קע- געגעבען קען דיין-השגון פון דעם אלעס, האט ס'קומט פאר ארום מיר, כ'זאנ שוין היידער קדושה פנינים צהי-

פון מנין און אפערע האט הען זען און שוין, סדרים דרגון און כ'האלט נאכנישט בעס סוף מוז איד שוין הי- דער זענען קדושה פנינים דרווען פון און אויף פסד, איד זעה אז איד זיין גען דאס מיאום אריינגעפאלען, נאך דעך קלער איד העט זיך דעך די זאך זעטל ענדונען מ'האט דעך אמאל נאכט הערען, לאזט זיך אבער אויס אז הען ס'איו שוין גוט מינטער הער איה א זיך שרפט: בעלוער, מען געהט דאנען מנחה (זי דאנען מנחה א שעה 2 אין דער נאכט ארען) און דאס מאכט זיך דער אמת'ער מיט - מאט, אבער אפער הערען, היקויט שנים עשר וקלוא שלטה וקמוס השעה, בעס צעמען בוים זאגט מען, נרכי' צו פעריו, דער דריטער האלט קרשט פז, ויחל מי רגלים יפין לה...

א. ש. י.

ישן ול, פ' יאהר, פון דאס העט אוי דויערן זייער פון 20 יאהר. אויפער דעם האט דער פאנאטראט געהעלריגע אויסנאבען אויף אינאנצ- טויזעט הי למשל די 5 טרעכער- הימער פון העלבע 2 זענען שוין פער- מונ און די אויבונגע האלטען ביים אויס- געפערטונג הערען.

רען הערט אויסגעפערטיגט די שו- לע אויף זעהערע, און הערט גע- פארט דער בוי פון דער נעמער שרעפט געבעדע, דאן האט פאנעקעסט פיעל געלד דאס אפפאלעריקע די נעמען און אויך גערישע טרעטונגען, און הערען געמאכט אין די שטארט 2 אבוגעזעיעס, דערנען ערקלערט ה' שפירא, אז די אבוגעזעיע האט הערט נאכמאט און נעמט פארק, הערט צוריק פערשנט דערפאר הייל עס איז נישט צוגעמאט און עס העט זיך נישט אפ- געבען עס ארויסצוהערען.

געפערטונג דאס אלעס און אכט, אז די שפארט האט אונזעלע פערליכטונג- נען און דערנען און א קעקאמלישער קרוינס הען די חכמות פון פאנאט- טראט זענען נישט קען געלעגענער אז נישט קען האנדערע אז עס פוהלט זיך א מאנגעל אין דער מאניסטראט- קאמען.

אויף מען פארמאג אויף תפילע עס און בערעמליגט די טענה פון די יו- דישע אונטערטויזעס, העלבע בעקלע- גען זיך אז מען צעהלט זי נישט אויס די סובסערוויס, אינדערשט הען די נישט יודישע אונטערטויזעס בעקומען יז נאראל אויסגעצעהלט, האט ה' שפירא געענטפערט, אז דאס שפוטט נישט פנין אמת, הייל תפילע איהם און געהאפט, פיהרט דער הינטונער פאניסטראט נישט קען פערדענען געני רי יודישע אינסטאטויזיעס, פון מען זעט זענט ה' שפירא, מהי איד אלץ און און די ראהמען פון די פני- ליכעמען, זענען די יודישע אונטער- טויזעס זען און דער הינטונעט נלכך מוט די נישט יודישע.

ווענען די אויטאבוסען פלע- ווענגונג.

האט אונז ה' שפירא אינגעפארמט פאלגענדעס און שפענדונגען קורס זע- נען פערמאנען 9 אויטאבוסען, העלבע פאמען ארויך א סאג אונגעקעהר גיז 2000 קילאמעטער, זי ברענגען ארען אויסער די אפארטוואזיע א געהוסען רייה און דער שפארטשער קעסע, עס הערט נאך פרישקעטראט אינצואררענען פון 4 גיז 6 אויטאבוסען און צו דעם צעהק און פעהרמאנען א ספעציעלע קאמפיוטע פון פאנלעך און אויך מיט- גלידער פון פאניסטראט, העלבע בע- טראכטען די פערטעס און פערמאנ- פערעסירען זיך, אז די אינצואררענע אויטאבוסען זענען זען ענטשפער- לעהניק שפירא און געהען און א רעהע שטרעק היז עס קריסירען

פיררער פון קריניצע.

צווישען זיך שפוטענדיג מכה דעם הי-יאהיריגען שעהגעס פאר יו"ט און מכה שטרעק נישט - היסטונע ובען קומען מיר און קען קריניצע, ארויסגעהענדיג פון הקיפול רונלען אונז גאלד ארום א חברה בעלי-ענלות מיט א חברה פון האמעלערען העלמען מ'העט דורך די פונקטער פון ליטווען קרייער און דער גענער פון באלד נאך גע- פוען.

בעלד דע, הייבט זיך אן פונדער- צוהוקלען דאס פריעמטונג לטנדשעפט פון דער קריניצער גענער, הען דער צו פונקטערדיג האט אמאל געהאטער צו די בערג שלענגעלט זיך אמאל אהן און אמאל אהער, כדי זיך אויף די בערג שרייבערשפען, צוואמען מיטן צו געלעגט אונז אמאל אויף א צעט זעט לוינע און אמאל אויף דער צעמער, דאס ערשטערשע שפאלט און ערשטערשע ברעכער - האמעלער, העלבעט צעהט זיך ביז אפער ושעניעסטע און פאלט שפעטער און דער העמטעל ארען, פז- גער א שפן בעמערקט מיר אז דאס האמעלער האט און אונ קרישטאל רען און טייער סך הכל א צעט דע צע- טונעמער, פוהרט נישט און הינטער זאגאר און די גרעסטע פערעס, מיט זאט שטרעם געהט עס און עס אוי

Do ubezpieczonych w Powiatowej Kasie Chorych w Częstochowie.

Podaje się do wiadomości Ubezpieczonych w Powiatowej Kasie Chorych w Częstochowie, że wszelkie zasiłki należne z Kasy Chorych wypłacane będą:

- a) osobom na które asygnata zasiłkowa opiewa,
- b) osobom innym za wyjątkiem funkcjonariuszów Kasy Chorych, które wykazą się upoważnieniem pisemnym, wydanym przez osoby mające prawo do zasiłku. Upoważnienie takie musi być bezwarunkowo podpisane przez osobę upoważniającą z podaniem pełnego imienia i nazwiska, adresu i właściciela domu, w którym pobierający zasiłki zamieszkuje, jako świadka upoważnienia, ewentualnie dwóch innych osób, jako świadków, przyczem wypisanie pełnych nazwisk i adresów obowiązuje.

Pozatem bez względu na to, czy po wypłatę zgłaszają się osoby wymienione pod literą a), czy b), winny one przy wypłacie zasiłku okazać dowód tożsamości w postaci dowodu osobistego, lub paszportu, lub książeczki fabrycznej obrachunkowej, lub wreszcie zaświadczenia pracodawcy na którym oprócz podpisu pracodawcy, winien być umieszczony podpis osoby, dla której zaświadczenie jest wystawione.

Osobom, które nie będą się mogły wykazać wyżej wymienionymi dokumentami należytość z tytułu zasiłków wypłaconą nie będzie, aż do czasu ich przedłożenia.

Częstochowa, dnia 10 października 1929 r.

Dyrektor: Przewodniczący:
(—) W. Miłkowski. (—) E. Wichura.

Dr. med. B. EPSTEIN
ul. Śląska, 4 (d. Centralna)
Tel. 5-42

איז צוריקגעקומען
ספעציאליסט פון נירען און בריען
קראנקהאטען, מענער-שוואכע
נקטע 10 פון 4-7 נאכט.
זאנאכט פון אורין.

טעם איז נויטיג
א פראמטיצירטע
טעמפערדינאמיקע
פון פאך מאנאטאטור אדער גאלאטעריע
צוקונדונגען אין רעדאקציע.

STARSZY FELOZER
S. MITTLER
Piłsudskiego 5.
telefon 8-04.

נרבות אין רעדאקציע
פאר'ן ישוב אין א"י:
מ. פישמאן 5 זל., ב. שיינקעלסער
10 זל., לובלינסקי 2 זל., ל. בראניא-
סאנסקי 10 זל., עמנואל וויצענבלאט
5 זל.
פאר בית לחם: יוסף מושנינסקי
1 זל.
פאר מחוזיקי הרח: 5. משענסטאג-
כאוסקי 3 זל.

דעם א סנין און זענען לאקאל, דאס
האט פערדעסען די אנורה ליפט,
פעלכע האבען אין דעם געזעהען א
קאנדידעט פאר זענען אפגען מיין,
האט זיך אנהייבען א מחלוקת, מען
האט געזעהן, אז מען זאל קען פאר
תורה נישט אויסגעבירען און מען האט
געזעהן אויסגעבירען פון קלאבזעס.
דער קליינערער צעראן פיהרט
א נענצנעם מעטריקע א דאנק דער
אונטערזיכער פון געזעלשאפט מועד
ה' בענדלע.

דונסמאן דעם 22-טען ד. ה. דעם
צווייטען טעג חול המועד פכית, פרי-
דעם מען די ציוניסטישע ארגאניזאציע
יז אין קראקע א מענער פאר-
שעלונג, געשולט דער, דער
ישיבה בחור'ן, מינעמען אנטפל די
בעסער קעלעסען אונטער דער רעזען
פון ש. פראנק פון משענסטאג.
נאך דער פארשעלונג זעט ארויס-
טראפען דער געזעלשאפט שטימט זי-
נער אין מענער ה' משה קאהן מיט
א גרויסען ריזע-סיסטעם פון ש רהע
נישט לערער, דיקטען, מערצען א.
א. ה.

די פארשעלונג האט ארויסגעבירען
גרויסע אונטערזעך צווישן די ירושע
מענער-געזעלשאפט און די געזעלשאפט
הערן מיט אויסגעבירען, אויך פון די
ארגומען שערלעך הערען געזעלשאפט
געזעלשאפטן אויף בילעטען, אזוי אז
עס איז מעהר ווי זיכער אז די צי-
שע פארשעלונג איינגעפירען דורך
דער ציוניסטישע ארגאניזאציע מיט
דורך מיט'ן נעמען ערשעלעג.
א. שיליס.

לעגענט ה' ד'ר לופטין אויך דער צי-
שע פארשעלונג, די געזעלשאפט פון
ציוניסטישע נישט פארנעקסען דעם פון-
רעזען שבת.
דער פארשעלונג זעט פארנעקסען פון-
נען שבת דעם ערשטען טעג סוכות.
3 אונטער נאכמיטאג און לאקאל פון
דער ארגאניזאציע פילסודסקי 13.
א דאנסונג אין, ווארטא.

די צווייטע טעג מען זעט יום טוב קומט
פאר א דאנסונג אין לאקאל פון ספעריס
קלוב, הארטא' מיט פילע אינטערע-
סיגע ארטאקסיעס, צו די פונקט העס
צושולען א צושולען איינער פארקעס-
טער, א ריזער גופעס, איינמאל 1.50.

פון דער נומי אינדוסטריע.
לויט ה' מען אונטערזען אונט
הערט אין די פארנעקסען פון דער
אקציע, נען, פענען' אין גרויסער
געזעהן א פונקטעלעך ארגומען ברי
צו פערנעקסען די גרויסע פונקטען צי-
שעלונגען און פונקטען, אזוי אז
טער-פונקטען.
אזוי אז פארנעקסען און נאכ'ן
הערנען העסען ווערן העס זען א
זעהן שארפער הינטער, פונקטען זיך די
סוכות צוגעגען געזעלשאפט לאקאל
קאלעסען און פונקטען, אזוי אז
די גאנצע פארנעקסען איז שוין אויס-
פארקעסען.

אום אויסצוגעבירען די אלע געזעל-
שאפט פון לאנד און אויסלאנד צי-
שעלונגען ויך, פענען' צו געזעלשאפט
פונקטען נאכען קראקע, און צוליב דעם
זענען אויך אונטערזען געזעהן די
אנטפלונגען פון ווערן שוין, אויף איי-
נערען די חונטער זענען.
אזוי אויך אין אונטער פארנעקסען אין
האט פונקטען טעם פונקטען, ארגומען
מען זעט אויך קאלעסען און שני-
נעזעס.

די פענען' פארנעקסען העלעך צי-
שעלונגען פון 6000 ארגומען און
גרויסער, הארטע און האט פונקטען
זענען מעטען מיט דער נאכען קראקע,
ברי אויסצוגעבירען פונקטען ווערן
גרויסע זעהל געזעלשאפטען.

רעקורסען וועלען שווערער

ערלעדיגט ווערען.
דאס פונקטען-מיניסטעריום האט אלע-
קענס אויסגעשטיקט א צוריקלער לויט
העלעך אלע רעקורסען האט זענען
ארגומען געזעהן געזעהן אלעלעך
שפעקטן דארפן אויסגעבירען ביזן פוף
הענטיגען יאהר ערלעדיגט הערען און
זעלען נישט דארפן הארטען אויף זי-
ער אמט-צעס — ד. ה. 6 אין 9
חרשים.

קרישעפיין

צווישן די הענען קליינערער זי-
נען פון שפעקטען אן פארנעקסען
פונקטען אויפ'ן פארשעלונגען פארנען,
די פונקטען פון דער, אנורה' הא-
נען געהאלטן געהערשען דעם פער-
אפן און האבען אויף איהם די נאכען
הענען, ענדלעך איז געלונגען האט
צו פונקטען, און דער פערטען פונקטען
נאר א מעטריקע אויפ'ן קענסעלען
געזעהן.
לעצטענס איז הודער אויסגעבירען
א שטיקעל סכסוך צווישן די פונקטען-
נער פון דער, אנורה' מיט די פונ-
רער פון די קליינערער צווישן
פארנעקסען:
די קליינערער האבען איינגע-
טראפן.

מירעלע אפרת' אין פוילישען

שבת דעם 19 ר"ח האבן 9 פונקטען
העס און מענער, רעזעלען פונקטען
געזעהן הערען א פונקטען, פונקטען
אפרת', פונקטען אין 4 טעג פון יעקב
נאכען.
די פונקטען איז אונטערגעזען און רע-
זעלען דורכ'ן געהאטען דאמט-
טורג און רעזעלען פונקטען ארגומען.
צו דער פונקטען איז אונטערגעזען גע-
הערען די הויפט ארגומען פון די
הילדער מעטריקע טירא הילדער, העל-
פון פונקטען אויס די הויפט-רעלע.
די פונקטען הערען געזעלשאפט שבת,
זונטאג, מאנטאג און דינסטאג.

אידיא קאמינסקא אין משענע-ספאכאוו.

אויף די צווייטע טעג יום טוב העס
און משענסטאג האט פונקטען די
געזעלשאפט קינסעלען אידא קאמיני-
סקא' מיט איהר אויסצוגעבירען און
פאמפל.
עס העס געזעלשאפט הערען, פונקטען
(די סוכות פון צווישען הויף) און
פארנעקסען פאלקסגעזעלשאפט' מיט איהר
קאמינסקא און דער פונקטען-רעלע.
א קאנצערט-מיטינג.

די ירושע פונקטען - שולען פונקטען
אין זונטאג דעם 20-טען זענען פונקטען
יום טוב, 11 אונטער פונה און פונקטען-
טער, אפגען' אונטערגעזען 26, א
גרויסע קאנצערט פונקטען און העלעך
עס נעמען אונטער דער געהאטער
שול-טוער און פונקטען וועלען, דער
פונקטען פונקטען פון די שולען
און אויך העס געזעהן הערען א פונקטען-
פון די העס ירושע שולען און קיני-
רעזעלען.

קווער פער-לוויף.

זונטאג דעם 20 ד. ה. (2-טער טעג
סוכות) 11 אונטער אנדערע פונקטען
פאר א קער פער-לוויף אויף א שבת
פון קנאטע 4,500 טעגער, דורך דער
איינציגסטע פון דער לעצטענס זעהן
שטארק העסער לעמפלעכעסער
סעקציע פנס יוד, טורג און פונקטען-
פונקטען אונטער דער פונקטען פון
ה' 8, סטארטאנד.
דאס איז א געזען אויף א שבת
פער אויסגעבירען דורך א פונקטען-
קאמיניסקא, האט העס געזעהן צו צווען
זעהן א גרויסען עולם, העלעך העס
געזעהן די היינטגעס פון דעם
לויף, האט איז אין אלעמען נישט
שעס צו זעהן.
דער ארויסלויף (סטארט) און די
סעקציע איז געזען דעם סטארט-פלאץ
פון דער, הארטא' אויף דער קאטע-
רעהא גאס.

איינווארציאגס - דאנסונג פון יוד, טורג - און שפארט-פונקטען.

זונטאג דעם 20 מיטאג יום טוב 9
פונקטען העס פארנעקסען דער פונקטען
היינטגען דאנסונג פון י. מ. מ. פ.
אין צוואנציגסטע מיט'ן פארנעקסען-
נעם קער פער-לוויף, פון העלעך די
דעלעטען און פונקטען הערען צי-
שעלען הערען אויפ'ן דאנסונג דאנסונג.
א חוץ דעם הערען אויך זען אנדער-
רע ארטאקסיעס.
פון דער ציוניסטישער ארגומען-
ניזאציע איז שפארט.
צוליב'ן נישט געזעהן זען פון פונקטען-
פונקטען.

נקטען פאר לאנד-היינטגען פאר
אין משענסטאג
ח' סוכות פון 21 ביז'ן 24 איינגעלויבט קומט פאר
א אויספלוג נאך קראקע, וויילעשען און
אויצוב. עס קען אויך אנטהאלטען די גרויסע פונקטען
חול א 8 פונקטען אויספלוג און אויצוב.
איינשרייבונגען נעמען און דער סעקרעטאריאט
יערען פון 8-10 אונטער, שבת ד. ה. 8.15
קומט פאר א אויספלוג אין דער מעטאפאריזען,
אין דער פאפירען.

האמפאטא - פראקטישער ארגומען
ד. י. הערנא
האט זיך איבערגעצויגען
פון קארדעצק 9 אויף
דאשטשויש'ס 23
צווישן הויף, רעקטע
נעמלעכעס העלען פון אדערען פונקטען פארנעקסען פארנען.

Starszy felezer K. KIJAK
POWRÓCIŁ
przyjmuje od 10—12 i od 3—5.
Krakowska 8 tel. 7-53.

Starszy felczer M. HARTMAN
Spadek 14, tel. 7-26.

מעבער
שלאף-צימערן, עס-צימערן, קיני-
מעבעל, אויך איינגעלעך פונקטען
הערען אויסגעבירען, רעזעלען, צו מעטען פונקטען און אויף
נישט געזעהן אין מיטער-הערקשטאט
פון 7. גארבער, קאשטשויש'ס 17

די בעוואוסטע
טאני-שורע
פון מ. לובענסקי
ענוויסטירט פון 1904.
עס ווערן אונטערגעזען איינשרייבונגען אויף טאני-
לעקציעס פון מיר אין וואוינונג, אלעז נר. 5.
דימלסאטער טעג-לערער מ. לובענסקי.

מעבער! שלאף-צימערן
אויך איינגעלעך פונקטען ווערן אויסגעבירען
אין דער ערשטער-הערקשטאט פון
יוסא איזראעל אווישען
ספארעס 22
נישט געזעהן פונקטען פונקטען

ZGINEŁY
2 weksle z wyst. A Hermana na zle-
cenie Samuela Katza pl. 20|X zł. 100
pl. 20|XI zł. 100.

פאמאטא-אמטריט "Nowość"
האט עס הערען אויסגעבירען אלע ארגומען פונקטען
פארנעקסען, דעם ערשטע אלע יאהר פארנעקסען פון רעקלאמאציע
אויסגעבירען 7 פונקטען-קארטען רעזעלען 7.50, 3 פונקטען-
טען פון רעזעלען 5 מיטען אויסגעבירען 2.50, 3 פונקטען צו פונקטען
2 זל. עס הערען אויך איינגעבירען אלע ארגומען פונקטען
צו פונקטען פונקטען.

צו פערדינגען 2 גרויסע
**ריכטיגע שטהען סוטערינע שטי-
פען מיט א פעזונדער איינגאנג**
אויף א וואוינונג אדער ווערקשטאט
אויף פונקטען גאס
פארטען אין רעדאקציע.

דיהערענע דראמא פון 2 פונקטען, די, האט
לעבען און די וואס האטען. אין דער ראל
פון דער פרוי העלעך לעבען זשאנעס
גיינאר אין דאס דארען אלס פרוי וואס
הארט. אויך רודאקען שילדקרויט

היינט איז ווייטער טעג!
בריווענדער מיט לירענשאפט, פונקטען-הערען מיט טעמפער-
טענס, פונקטען דראמא פון לעבען פון די פונקטען קאמאקער זעהן
רענע אדארע. ניצט פונקטען און פונקטען און פונקטען קאמאקער.

אין דער הויפט-ראל **אנא מי-וואנג**
די העלע-בערעמטע **אנא מי-וואנג**
די געזעהן פון רוקסום און פונקטען, 2 רעזעלען, פונקטען פון א כונענען-
דער קאמפ הערען א פרוי-הערען. — דער געהענער פונקטען. — ווער איז שולדיג
פארשען ערקלערונג. — געזעלשאפטען. — א מיניט פאר'ן ארטעל. — אונטער דער
ווערונג פון אבגעזאגטער ליבען.

KRYSTYNA

אייבער'ן פארנאט: איהר אירעפאך הערליכע קאמפאזיציע אין 2 אקטען. פילם-וואך אקטעלעס.

פון שבת דעם 19 — נעמער גרויסער שלאנער פון
איינציגען סעזאן די אונטערגעלעכע העלדן פון
"7-טען הימעל", דער מלאך פון גאס
זשאנעט ניינאר
אין סופער-טעל פון דער שעהנסטער ליבען א"י

מעטאטער
"אדעאן"
אלעז 27.
לעצטער טעג 9-30 אונטער.

היינט איז ווייטער טעג!
בריווענדער מיט לירענשאפט, פונקטען-הערען מיט טעמפער-
טענס, פונקטען דראמא פון לעבען פון די פונקטען קאמאקער זעהן
רענע אדארע. ניצט פונקטען און פונקטען און פונקטען קאמאקער.

מעטאטער
נאוואישצי
אלעז 12.
לעצטער טעג 10.

היינט איז ווייטער טעג!
בריווענדער מיט לירענשאפט, פונקטען-הערען מיט טעמפער-
טענס, פונקטען דראמא פון לעבען פון די פונקטען קאמאקער זעהן
רענע אדארע. ניצט פונקטען און פונקטען און פונקטען קאמאקער.

מעטאטער
"נאוואישצי"
אלעז 43.
לעצטער טעג 10 טען.